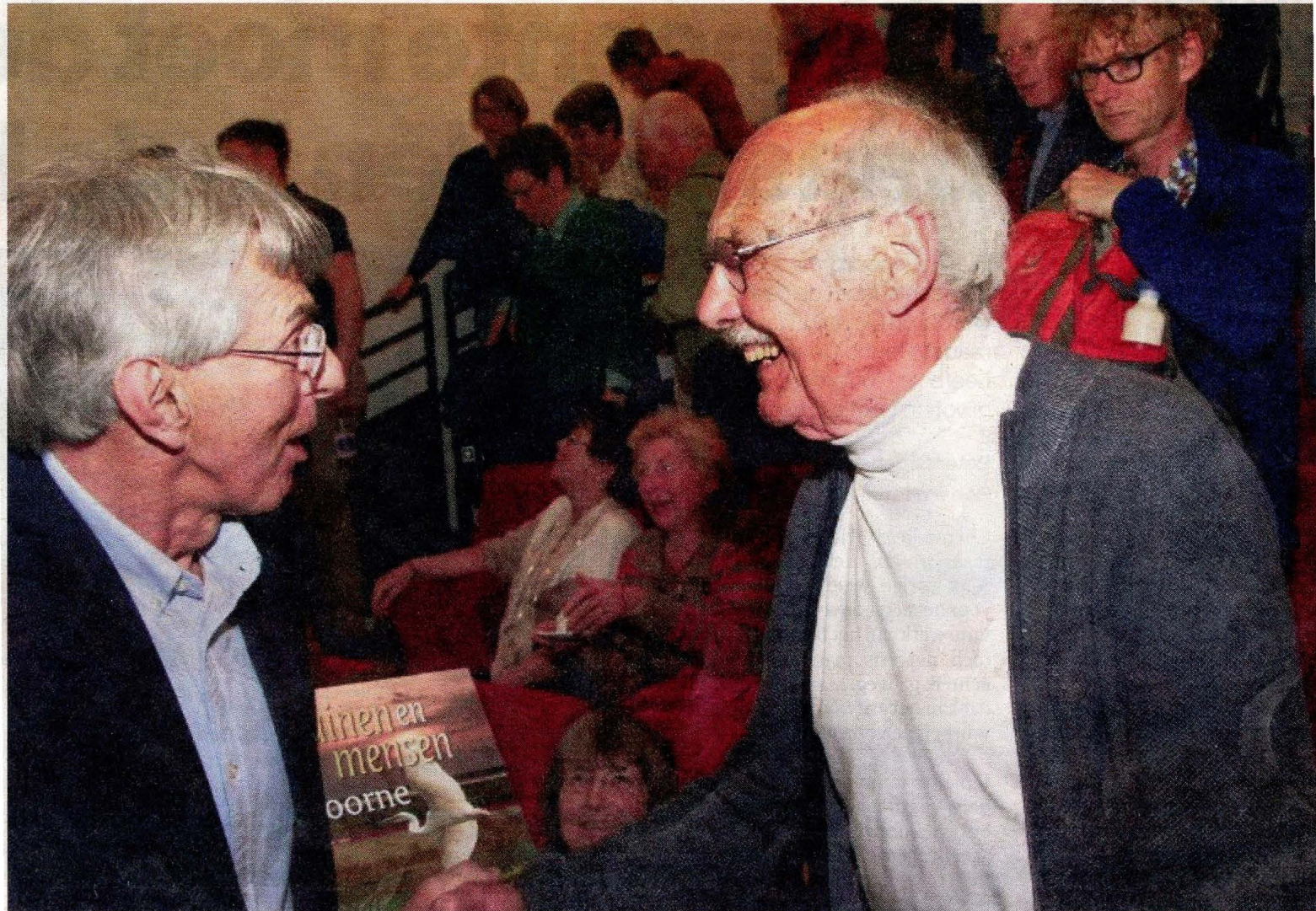

► 'Duinbijbel' gepresenteerd: landschap is veranderd

▲ Dick van der Laan (rechts) ontvangt het boek 'Duinen en mensen Voorne' uit handen van auteur/uitgever Rolf Roos. FOTO PETER VERMAAS

‘Meer weten over Voorne? Ga er gewoon naartoe’

Hij kent de Voornse duinen door en door: Dick van der Laan deed er in 1958 al onderzoek. De Oostvoornaar was eregast bij de boekpresentatie van *Duinen en mensen Voorne* in zijn woonplaats.

Janet van Klink

Oostvoorne

In 1958 kwam Van der Laan (88) werken bij het biologisch station Weevers' Duin in Rockanje. De onderzoeker bleef er tot de sluiting in 1990. Hij hield zich bezig met het vegetatieonderzoek naar vochtige duinvalleien. Sinds de sluiting van Weevers' Duin wordt er maar mondjesmaat onderzoek in de duinen van Voorne gedaan, staat in *Duinen en mensen Voorne*. „De duinen zijn erg veranderd. De glans is er nu af”, merkt Van der Laan op.

Van nature zijn de duinen schraal, maar ze zijn behoorlijk dichtgegroeid. Ook zijn er planten verdwenen, vervolgt de Oostvoornaar. Zijn collega's Eddy van der Maarel (1934-2021) en Marcus Adriani (hoofd Weevers' Duin) waarschuwden de wereld overigens al in 1968 in een publicatie voor de negatieve effecten van de industrie. „Ze onderbouwden hun betoog tegen de verdere havenuitbreiding door in *Voorne in de branding* nauwkeurig de vegetatie

van de Voornse duingebieden te beschrijven.’

Eddy's weduwe Marijke (87) was ook werkzaam bij Weevers' Duin en is vanuit Friesland overgekomen voor de boekpresentatie. Van der Laan heeft zijn kennis en alles wat hij op zolder had liggen over Weevers' Duin, beschikbaar gesteld voor het boek. Hij doet zelf nog weinig veldonderzoek, maar gaat voor een bijzondere plant op stap. „De moerasgamber komt alleen hier voor. Elk jaar ga ik kijken.”

Tijdreis

Het verhaal over Weevers' Duin is maar een van de vele verhalen in *Duinen en mensen Voorne*. Het beschreven gebied strekt zich uit van het Kruiningergors bij Oostvoorne tot het Quackgors bij Helvoetsluis. De 208 pagina's nemen de lezer mee in de historie, natuur en de deelgebieden. Er hebben 25 mensen aan meegeschreven. De foto's zijn van Oostvoornaar Henk Terhell en anderen. Het boek is bovendien een tijdreis door de honderden foto's van vroeger en nu en de landkaar-

◀ De uitbreiding van de (naastgelegen) industrie is van grote invloed geweest op de duinen van Voorne.

FOTO HENK TERHELL

ten. Er lijkt werkelijk niets over de duinen van Voorne onbesproken te blijven.

Een van de auteurs is Menno Schilthuizen, evolutiebioloog bij Naturalis in Leiden. Als middelbare scholier in Schiedam deed hij een serie veldstudiedagen in de duinen van Voorne. Hij verzamelde vanaf 1 april 1979 kevers en bracht ze op naam. „Mijn eerste veldonderzoek deed ik hier”, vertelt hij. Het was het begin van een levenslange fascinatie voor deze diergroep.

Veertig jaar later brak corona uit en kon de professor geen onderzoek meer doen in het buitenland. Schilthuizen besloot zijn onderzoek op Voorne – zoveel mogelijk op dezelfde data, via dezelfde routes en met dezelfde verzameltechnieken - te herhalen. In september 2022 kwam hij tot een tussenstand: er waren al 355 ke-

versoorten gevonden die in de jaren tachtig niet werden aangetroffen. ‘Door het gehele duingebied zijn nu warmteminnende kevers te vinden die in de jaren 80 alleen in het zuiden en oosten van Nederland leefden maar die zich door klimaatverandering nu ook aan de Noordzeekust gevestigd hebben.’

Routes

Zo is het boek een ware ontdekkingsstocht. ‘Over Voorne hoeft je niet per se een boek te lezen, ga er gewoon naartoe’, geeft auteur en uitgever Rolf Roos mee. Hij heeft daarom vier routes uitgestippeld. Ga ‘van Quackgors tot Kruiningergors’ en ‘van Stenen Baak tot Quackgors, langs middeleeuwse dijken’. Of doe ‘de grote ommeloop van de duinen van Rockanje en ‘de grote ommeloop van de duinen van Oostvoorne’.